

**VILHELMINA
KOMMUN**

VUALTJEREN TJIELTE

Levande översiktsplanering i Vilhelmina kommun

Arbetsstrategi för översiktsplanering

Kommunstyrelsen 24-04-09, revideras löpande efter behov

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	3
Strategier för en levande process.....	3
Ansvarsfördelning.....	3
Organisation och bemanning.....	4
Dialog.....	5
Budget.....	5
Tidplan.....	5

Bakgrund

Arbetet med Vilhelmina kommuns nya översiktsplanering inleddes i januari 2016 inom ramen för projektet Grön översiktsplanering - Vilhelmina kommun som exempel på innovativ översiktsplanering i fjällen som finansierades av Naturvårdsverkets forsknings- satsning Storslagen fjällmiljö.

Vilhelmina kommuns nya kommuntäckande översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 2018-12-10 och vann laga kraft i januari 2019.

Till kommunens gällande översiktsplan hör, förutom den kommuntäckande planen Vilhelmina kommun med sikte på 2030 även Vindkraftsplan för Södra Lappland – tillägg till översiktsplan, Landsbygdsutveckling i Vilhelmina kommuns strandnära lägen - tematiskt tillägg till översiktsplan samt Fördjupad översiktsplan för Kittelfjäll. Samtliga handlingar finns på kommunens hemsida: <https://www.vilhelmina.se/bygga-bo-och-miljo/oversiktsplaner/groen-oversiktsplan-vilhelmina-kommun/>.

Strategier för en levande process

Översiktsplaneringen är utgångspunkten för all vidare planering i kommunen samt för såväl beslut om nyttjande av mark och vatten som om samhällsutvecklingen i stort. Tyngden på översiktsplanering som beslutsunderlag ökar i olika samhällsfrågor och processer och idag finns även lagstadgade krav på att nya översiktsplaner ska finnas i digitalt format fr.o.m. 1/1 2027.

Översiktsplanering ska vara en levande och pågående process och kommunfullmäktige ska, enligt 3 kap. Plan och bygglag (2010:900), pröva planens aktualitet en gång varje mandatperiod genom att fastställa en så kallad **planeringsstrategi** senast två år efter ordinarie val. Antas ingen planeringsstrategi betraktas översiktsplanen som inaktuell, vilket bland annat medför att kommunen inte kan hänvisa sina beslut till ställningstaganden i översiktsplanen, att detaljplaneprocesser kan bli mer komplicerade och, inte minst, att andra myndigheter kan "köra över" kommunen i olika beslut.

För att det ska vara möjligt att fastställa en planeringsstrategi som kan redogöra för översiktsplanens aktualitet och vilka planeringsinsatser som krävs för att hålla planen aktuell över tid behövs underlag beträffande hur gällande plan fungerar, vilket arbete som bedrivits sedan planen antogs och vad arbetet resulterat i relaterat till de vägledningar, ställningstaganden och mål som finns i översiktsplanen, förändrade förutsättningar som ändrade/nya behov, regionala och nationella mål, lagstiftning m.m.

För att planeringen ska hållas aktuell över tid behövs även en **arbetsstrategi** som fastställer ansvarsfördelning, hur arbetet med identifierade planeringsinsatser ska bedrivas, tidplan etc. Detta dokument utgör en sådan arbetsstrategi.

Ansvarsfördelning

- Kommunfullmäktige antar översiktsplan.
- Kommunfullmäktige beslutar om översiktsplanens aktualitet samt behov av revidering, minst en gång per mandatperiod och senast 24 månader efter ordinarie val.
- Kommunstyrelsen ansvarar för genomförande av översiktsplanering.

- Kommunstyrelsen kan delegera operativt ansvar, primärt enligt nedan:
  - Samhällsbyggnadsenheten har huvudansvar för samordning av planeringsarbete.
  - Respektive förvaltningschef ansvarar för att mål och vägledningar i översikts-planen följs.
  - Respektive förvaltningschef ansvarar för att planeringsinsatser identifierade i antagen planeringsstrategi genomförs.
  - Respektive förvaltningschef ansvarar för att följa upp och utvärdera översikts-planens funktion rapportera till Samhällsbyggnadsenheten löpande samt på begäran.

Organisation och bemanning

Politisk styrgrupp (säkerställa politisk förankring vid behov)

Allmänna utskottet

MBN ärendeberedning

Arbetsgrupp – ”Översiktsplanegruppen”

Kommunstyrelsens ordförande

Ordförande för MBN

Kommunchef

Samhällsbyggnadschef

Planhandläggare eller motsvarande

GIS-samordnare

Beredskapssamordnare

Bygg- och miljöchef

Chef för utvecklingsenheten/näringslivsstrateg

Andra funktioner kallas vid behov

Planhandläggare eller motsvarande utgör processledare och ansvarar för att arbets- och tidplan följs, kallar till och leder översiktsplanegruppen samt rapporterar till den politiska styrgruppen. Planhandläggare eller motsvarande för även loggbok över process och vägval för transparens och dokumentation av vägval.

GIS-samordnare ansvarar för framtagande, anpassning och ev. analyser av geodata samt för att stötta utvecklingen av en digital översiktsplan.

Övriga tjänstemän inom kommunorganisationen förutsätts bidra med underlag i den mån det finns ett behov av detta under processen. Framförallt för att kunna uppdatera texter och rekommendationer som rör en viss förvaltning.

Konsultstöd kan övervägas för utredningar och inventeringar som kräver expertkompetens samt vid större omställningar i arbetet som t ex digitalisering. Eventuellt kan konsultstöd även användas för att granska översiktsplanen samt miljökonsekvensbeskrivningen.

Dialog

I arbete med att ta fram underlag till översiktsplanering, liksom i arbete med att revidera/ta fram ny översiktsplan, är det centralt att försöka identifiera vilka aktörer – myndigheter, externa intressenter, lokalt näringsliv och intresseorganisationer, kommunmedborgare etc. – som är berörda av aktuella frågor och söka lämpliga vägar att kommunicera arbetet med dessa. Med anledning av länsstyrelsens roll under planprocessen bör länsstyrelsen kontaktas i ett mycket tidigt skede.

Budget

Översiktsplanering ska primärt utföras med befintlig personal och finansieras inom befintlig driftsbudget. Möjlighet till extern finansiering för olika insatser, exempelvis för utredningar som kräver specialistkompetens samt för kunskapshöjande insatser, ska dock alltid undersökas.

Tidplan

I denna arbetsstrategi anges ingen specifik tidplan för översiktsplanering annat än att arbete med, i planeringsstrategin, identifierade planeringsinsatser ska pågå och så långt det är möjligt färdigställas tills nästa planeringsstrategi ska tas fram. Detta för att det då ska vara möjligt att ta ställning till om arbete med revidering/framtagande av ny översiktsplan ska påbörjas. Vid ett sådant beslut ska även tidplan för revideringsarbetet fastställas.